

Με τον τρόπο του Γ. Σ.

Γιώργος Σεφέρης

Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει.

Στο Πήλιο μέσα στις καστανιές το πουκάμισο του Κενταύρου
γλιστρούσε μέσα στα φύλλα για να τυλιχτεί στο κορμί μου
καθώς ανέβαινα την ανηφόρα κι η θάλασσα μ' ακολουθούσε
ανεβαίνοντας κι αυτή σαν τον υδράργυρο θερμομέτρου
ώσπου να βρούμε τα νερά του βουνού.

Στη Σαντορίνη αγγίζοντας νησιά που βουλιάζαν
ακούγοντας να παίζει ένα σουραύλι κάπου στις αλαφρόπετρες
μου κάρφωσε το χέρι στην κουπαστή
μια σαΐτα τιναγμένη ξαφνικά
από τα πέρατα μιας νιότης βασιλεμένης.

Στις Μυκήνες σήκωσα τις μεγάλες πέτρες και τους θησαυρούς των Ατρείδων
και πλάγιασα μαζί τους στο ξενοδοχείο της «Ωραίας Ελένης του Μενελάου»·
χάθηκαν μόνο την αυγή που λάλησε η Κασσάντρα
μ' έναν κόκορα κρεμασμένο στο μαύρο λαιμό της.
Στις Σπέτσες στον Πόρο και στη Μύκονο
με χτίκιασαν οι βαρκαρόλες.

Τι θέλουν όλοι αυτοί που λένε
πως βρίσκονται στην Αθήνα ή στον Πειραιά;
Ο ένας έρχεται από τη Σαλαμίνα και ρωτάει τον άλλο μήπως «έρχεται εξ Ομονοίας»
«Όχι έρχομαι εκ Συντάγματος» απαντά κι είν' ευχαριστημένος
«βρήκα το Γιάννη και με κέρασε ένα παγωτό».
Στο μεταξύ η Ελλάδα ταξιδεύει
δεν ξέρουμε τίποτε δεν ξέρουμε πως είμαστε ξέμπαρκοι όλοι εμείς
δεν ξέρουμε την πίκρα του λιμανιού σαν ταξιδεύουν όλα τα καράβια·
περιγέλαμε εκείνους που τη νιώθουν.

Παράξενος κόσμος που λέει πως βρίσκεται στην Αττική και δε βρίσκεται πουθενά·
αγοράζουν κουφέτα για να παντρευτούνε
κρατούν «σωσίτριχα» φωτογραφίζονται
ο άνθρωπος που είδα σήμερα καθισμένος σ' ένα φόντο με πιτσούνια και με λουλούδια
δέχονταν το χέρι του γερο-φωτογράφου να του στρώνει τις ρυτίδες
που είχαν αφήσει στο πρόσωπό του
όλα τα πετεινά τ' ουρανού.

Στο μεταξύ η Ελλάδα ταξιδεύει ολοένα ταξιδεύει
κι αν «ορώμεν ανθούν πέλαγος Αιγαίον νεκρούς»
είναι εκείνοι που θέλησαν να πιάσουν το μεγάλο καράβι με το κολύμπι
εκείνοι που βαρέθηκαν να περιμένουν τα καράβια που δεν μπορούν να κινήσουν
την ΕΛΣΗ τη ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ τον ΑΜΒΡΑΚΙΚΟ.

Σφυρίζουν τα καράβια τώρα που βραδιάζει στον Πειραιά
σφυρίζουν ολοένα σφυρίζουν μα δεν κουνιέται κανένας αργάτης
καμιά αλυσίδα δεν έλαμψε βρεμένη στο στερνό φως που βασιλεύει
ο καπετάνιος μένει μαρμαρωμένος μες στ' άσπρα και στα χρυσά.

Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει·
παραπετάσματα βουνών αρχιπέλαγα γυμνοί γρανίτες...
Το καράβι που ταξιδεύει το λένε ΑΓ ΩΝΙΑ 937.

A/π Αυλίζ, περιμένοντας να ξεκινήσει.
Καλοκαίρι 1936 (2014, 99)

In the Manner of G.S.

Translated by Edmund Keeley and Philip Sherrard (1967)

Wherever I travel Greece wounds me.

On Pelion among the chestnut trees the Centaur's shirt
slipped through the leaves to fold around my body
as I climbed the slope and the sea came after me
climbing too like mercury in a thermometer till we found the mountain waters.
On Santorini touching islands that were sinking
hearing a pipe play somewhere on the pumice-stone
my hand was nailed to the gunwale
by an arrow shot suddenly
from the confines of a vanished youth.
At Mycenae I raised the great stones and the treasures of the house of Atreus
and slept with them at the hotel 'Belle Hélène';
they disappeared only at dawn when Cassandra crowed,
a cock hanging from her black throat.
On Spetses, Poros, and Mykonos
the barcaroles sickened me.

What do they want, all those who believe they're in Athens or Piraeus?

Someone comes from Salamis and asks someone else whether

he 'comes from Omonia Square? '

'No, I come from Syntagma,' replies the other, pleased;

'I met Yianni and he treated me to an ice cream.'

In the meantime Greece is travelling

and we don't know anything, we don't know we're all sailors out of work,
we don't know how bitter the port becomes when all the ships have gone;
we mock those who do know.

Strange people! they say they're in Attica but they're really nowhere;

they buy sugared almonds to get married
they carry hair tonic, have their photographs taken
the man I saw today sitting against a background of pigeons and flowers
let the hands of the old photographer smooth away the wrinkles
left on his face
by all the birds in the sky.

Meanwhile Greece goes on travelling, always travelling
and if we see 'the Aegean flower with corpses'
it will be with those who tried to catch the big ship by swimming after it
those who got tired of waiting for the ships that cannot move
the ELSI, the SAMOTHRAKI, the AMVRAKIKOS.
The ships hoot now that dusk falls on Piraeus,
hoot and hoot, but no capstan moves,
no chain gleams wet in the vanishing light,
the captain stands like a stone in white and gold.

Wherever I travel Greece wounds me,
curtains of mountains, archipelagos, naked granite.
They call the one ship that sails AG ONIA 937.

M/s Aulis, waiting to sail.
Summer 1936 (1967, 58-60)

In the Style of G. S.

Translated by Karen Van Dyck

Wherever I go Greece wounds me.

In Pelion amidst the chestnut trees the Centaur's shirt
slid through the leaves to wrap around my body
as I climbed the slope the sea followed me
like mercury in a thermometer
until we found the mountain stream.

In Santorini I reached for islands as they sunk
listening to the flute play in the pock-marked stone
an arrow suddenly let loose
from the sunset youth of a Byzantine past
nailed my hand to the boat rail.

In Mycenae I lifted the large rocks and treasures of the Atreus kings
then lay with them in the hotel "Pretty Helen of Menelaos"
until at dawn they left when Cassandra crowed
a rooster strapped around her black neck.
In Spetsis in Poros and in Mykonos

the Venetian boat songs drove me mad.

What do they mean when they say
they happen to be in Athens or Piraeus?
The one who "harkens" from Salamina asks the other "Whence from?
Omonoia perchance?" "No, Syndagma," he answers satisfied
and adds, "I met Yannis and had ice cream."
All the while Greece is on the go
we don't know a thing, we don't know what laid-off means
we don't know the acrid taste of ports when ships leave;
we make fun of those who do.

Odd people who say they happen to be in Attica when they're nowhere;
who buy koufeta for their weddings,
hold hair-loss remedies, pose for photographs –
the man I saw today seated against a backdrop of pigeons and flowers
let the old photographer smooth
the wrinkles on his face
left by all the birds of the sky.

All the while Greece is on the move altogether
and if "we see the ancient Aegean blossom with the dead"
they are the ones who couldn't catch the big ship swimming
the ones who grew tired waiting for ships that never move
the ELSI, the SAMOTHRAKI, the AMVRAKIKO.
The ships sound their horns as night falls in Piraeus
they sound their horns altogether but no cranks move
no chains shimmer wet in the purple-red sunset
the captain remains marble-still, white and gold.

Wherever I go Greece wounds me;
the mountain curtains, the archipelago, the naked granite...
They call the ship that moves AG ONIA 937.

M/s Aulis, waiting to leave
Summer 1936